

ZATERDAG
22 MAART
2025

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
ORGELSPEL

HELVOIRT

DERDE ZONDAG VEERTIGDAGENTIJD

**Het voorjaar komt:
een geruststelling, een oproep**

Komende vieringen Open Kerk:

Zaterdag	5 april 19 uur	Viering
Zaterdag	12 april 19 uur	Palmpasen
Vrijdag	18 april <u>14.30 uur</u>	Viering
Zaterdag	19 april <u>21 uur</u>	Paaswake

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt

www.openkerkhelvoirt.nl

OPEN KERK

HELVOIRT

DERDE ZONDAG VEERTIGDAGENTIJD

INTREDELIED

*Aan wat op aarde leeft,
geeft Gij hetzelfde brood.
En wie er U om smeekt,
wordt met uw Geest gedoopt.
Geef ons dezelfde taal
om uw Woord te verstaan.
Bewaar ons in uw hand,
bewaar ons in uw Naam.*

*God die ons heeft voorzien
en kent bij onze naam
die ons ten leven riep
en houdt in het bestaan.
Gij hebt ons voorbestemd
te lijken op uw zoon
die mens is zoals wij
en in ons midden woont.*

WELKOM

*Is het lente als een krokus
zich laat zien: 'Hier ben ik weer!'
Is dat het teken voor de winter:
'Ik leg me bij de lente neer'?*

*Kan het lente zijn als mensen
met de vorst nog in hun lijf
bevroren, onbewogen blijven
voor 't voorjaar dat de vorst verdrijft?*

De beginregels uit een Paasliedje voor kinderen.
Dit jaar is op 20 maart de lente begonnen, al duurt
het nog een maand voordat het Pasen is.
Komt de lente te vroeg, of komt Pasen te laat?

Lente: een seizoen op de kalender
dat – naar wij hopen – een nieuwe tijd inluidt
voor uw, voor onze wereld.

Welkom u allen, vanwaar ook gekomen,
vanavond hier, in Gods naam.

LIED

*Wij zijn in hem gedoopt
hij zalft ons met zijn vuur.
Hij is een bron van hoop
in alle dorst en duur.
Wie weet vanwaar hij komt
wie wordt zijn licht gewaar?
Hij opent ons de mond
en schenkt ons aan elkaar.*

VERSTILLEN

Laten we een moment stil worden
om ruimte te maken voor de Levende,
die ademt in elk van ons.

SCHULD EN VERGEVING

V. Was wat ik zei
zo verlossend als de morgen,
zo helder als de dag kan zijn?
Was wat ik deed
zo krachtig als een mens,
zo zorgzaam als een moeder kan zijn?

Was wat ik dacht
zo zuiver en verfrissend,
zo verkwikkend als water kan zijn?
Was mijn bidden
zo speels en oprecht,
zo betrouwbaar als een kind kan zijn?

Was mijn leven
zo sprekend en hartverwarmend
zo meelevend als liefde kan zijn?
Wanneer het zo niet was...

G. Vergeven wij elkaar
en God en Goed ons allen.

BEZINNING

V. Loop niet op de zaken vooruit
maar loop ook niet
achter de feiten aan.

G. *Dona nobis pacem in terra,
dona nobis pacem, Domine.*

V. Pluk de dag
maar laat ook nog wat staan
voor morgen.

G. *Dona nobis pacem in terra,
dona nobis pacem, Domine.*

V. Van tijd tot tijd stilstaan,
om te voorkomen dat we op een dag
helemaal stilvallen.

G. *Dona nobis pacem in terra,
dona nobis pacem, Domine.*

GEBED

Nee, U bent niet
het antwoord op onze vragen
waarom en waarheen –
eerder zijt Gij ons de vraag:
‘Mens, waarom?’

Geef ons de tijd om te antwoorden
met onze aandacht voor mens en medemens,
met onze zorg voor zieken en slachtoffers
hier en daar.

Geef ons de tijd om te antwoorden met onze liefde
voor wat is uitgebloeid
voor wat in bloei staat
en voor wat nog in bloei moet komen.

Geef ons de tijd om te antwoorden
met ons gebed van hoop
om vrede, om leven.

Amen.

LIED VAN BARMHARTIGHEID

*Onze wereld lijkt verloren
overspoeld door veel verdriet
zolang wij elkaar niet horen
en 'n mens geen ander ziet;
maar de wereld zal weer bloeien
de woestijn wordt vruchtbaar land
mededogen moet gaan groeien
in ons hart, in hoofd en hand.*

LEZING UIT DE EERSTE BRIEF VAN PAULUS AAN DE KORINTIËRS (10:1-6.10-12)

Broeders en zusters, ik wil graag dat u weet dat onze voorouders allemaal door de wolk werden beschermd en allemaal door de zee trokken, dat ze zich allemaal in de naam van Mozes lieten dopen in de wolk en in de zee. En ze aten allemaal hetzelfde geestelijke voedsel en dronken allemaal dezelfde geestelijke drank. Ze dronken uit de geestelijke rots die hen volgde – en die rots was Christus. Toch wees God de meesten van hen af, want Hij liet hen bezwijken in de woestijn.

Dit alles strekt ons tot voorbeeld: wij moeten niet uit zijn op het kwade, zoals zij. Kom niet in opstand, zoals weer anderen deden, want daardoor werden ze door de doodsengel vernietigd. Wat hun overkomen is, moet ons tot voorbeeld strekken; het is geschreven om ons, voor wie de tijd ten einde loopt, te waarschuwen. Laat daarom iedereen die denkt dat hij stevig overeind staat oppassen dat hij niet valt.

LIED

*Onze wereld wordt Gods aarde
nergens muren, prikkeldraad
ieder mens met eigen waarde
mag er zijn, waar hij ook gaat;
onze God vraagt om erbarmen
voor wie bang, ten einde raad,
vraagt om zich aan ons te warmen
mensen als 'n warme haard.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS LUCAS (13:1-9)

Er waren op dat moment enkele mensen aanwezig die Jezus vertelden over de Galileeërs van wie Pilatus het bloed vermengd had met hun offers. Hij zei tegen hen: 'Denken jullie dat die Galileeërs grotere zondaars waren dan alle andere Galileeërs, omdat ze dat ondergaan hebben? Zeker niet, zeg ik jullie, maar als jullie niet tot inkeer komen, zul je allemaal op dezelfde wijze omkomen. Of die achttien die stierven doordat de Siloamtoren op hen viel – denken jullie dat zij schuldiger waren dan alle andere mensen die in Jeruzalem wonen?

Zeker niet, zeg ik jullie, maar als jullie niet tot inkeer komen, zul je allemaal net zo sterven als zij.'

Hij vertelde hun deze gelijkenis: 'Iemand had een vijgenboom in zijn wijngaard geplant en ging kijken of de boom vrucht droeg, maar hij vond geen vijgen. Hij zei tegen de wijngaardenier: "Al drie jaar kom ik kijken of die vijgenboom vrucht draagt, maar tevergeefs. Hak hem maar om, want hij dient tot niets en put alleen de grond uit." Maar de wijngaardenier zei: "Heer, laat hem ook dit jaar nog met rust, tot ik de grond eromheen heb omgespit en hem mest heb gegeven, misschien zal hij dan het komende jaar vrucht dragen, en zo niet, dan kunt u hem alsnog omhakken." '

LIED

*Onze wereld – weg geweest
door de man van Nazareth –
kan nog ooit voorgoed genezen
als wij – op Gods spoor gezet –
onze harten laten spreken
en barmhartig zijn als Hij
met 't oude zeer gaan breken
vrij en vredig, zij aan zij.*

OVERWEGING

Het is tegenwoordig heel gewoon dat een basisschool een directeur heeft en een groot schoolbestuur een bovenscholse manager. Tot enkele decennia terug werd gesproken over 'het hoofd van de school' – méér dan zomaar een andere benaming: hoe je de dingen noemt, gaat bepalen hoe je ernaar kijkt.

Met de opkomst van de industrie en van de computertechnologie is onze taal verrijkt met veel nieuwe woorden – woorden die we hebben overgenomen om menselijke gevoelens en relaties mee aan te duiden die eerder werden omschreven in natuurlijke begrippen. Op adem komen is 'stoom afblazen' geworden of 'even opladen', en de tijd nemen 'een pauze inlassen'. Rouw en verdriet moeten we 'verwerken' of 'een plekje geven', en een vriendenkring heet nu een 'sociaal netwerk'. Gaven van nature meegekregen zijn inmiddels individuele 'talenten', zoals we het niet vreemd meer vinden om over het 'functioneren' van mensen te spreken. Waarmee je de dingen vergelijkt, gaat ook bepalen hoe je ernaar kijkt.

Veel gelijkenissen die Jezus verteld heeft, bevatten beelden afkomstig uit de natuur. Het bekendst is wellicht wat hij zegt over de vogels die niet zaaien of oogsten, en de bloemen in het veld die niet werken of weven. Voor de westerse mens die vervreemd is geraakt van de natuur, zijn deze beelden minder sprekend, minder vanzelfsprekend geworden en moeten ze vaak eerst worden uitgelegd en toegelicht. De moeite die veel mensen ervaren met de christelijke geloofstaal, wordt hier wel eens aan toegeschreven: we zijn een andere taal gaan spreken en in andere bewoordingen over de mens gaan denken.

In de evangelielezing van vandaag wordt ons de gelijkenis voorgehouden van de vijgenboom die in het derde jaar nog geen vruchten draagt. Waar de eigenaar van de wijngaard deze boom wil laten kappen, vraagt de wijngaardenier om hem nog een jaar de tijd te geven – hij zal er extra goed voor zorgen. Een sympathiek beeld dat rust en tijd geeft: geen veeleisende of oordelende God maar een God die begaan is met mensen. Toch kan dit in de context van deze lezing niet als de volledige betekenis worden gezien: er gaat het een en ander aan vooraf, dat een ander licht op deze gelijkenis werpt.

Enkele Galileeërs – mogelijk verzetsstrijders – zijn tijdens het verrichten van hun offerhandelingen om het leven gebracht, achttien andere zijn om het leven gekomen toen de Siloamtoren op hen viel. Jezus wijst elke schuldvraag van de hand en neemt daarmee afstand van het vergeldingsgeloof dat in bepaalde kringen leefde. In plaats daarvan roept hij iedereen op tot inkeer, tot verandering. En daarop volgt de gelijkenis van de vijgenboom, die de aandacht van de gebeurtenissen vestigt op de positie van de toehoorders zelf. Wetende dat een vijgenboom drie jaar tijd nodig heeft om tot rijping te komen en eigenlijk al vruchten had moeten dragen, zullen zij zoals de lezers van Lucas dit beeld eerder als een laatste waarschuwing dan als een geruststelling hebben verstaan.

*** Kort orgel ***

‘In november heeft mijn vrouw een heleboel tulpen- en narcissenbollen in de koude grond gepoot, zodat er rond ons buitenhuis nog meer bloemen zullen bloeien dan gewoonlijk. Onze buren hebben voor de winter knoflook en uien gepoot, bloemen gezaaid en de aarde met mest bestrooid. Hun moestuinen en bloembedden

zullen bij de eerste voorjaarswarmte een lust zijn voor oog, hart en geest.’

Woorden die Andrej Koerkov, de belangrijkste Oekraïense schrijver van dit moment, eind januari sprak op een internationaal literatuurfestival in Den Haag. Hij vertelt hoe oorlog een dagelijkse realiteit, ‘gewoon’, is geworden; hoe hij vaak aan angst heeft gedacht maar die nooit heeft gevoeld.

‘Vrijheid vereist aandacht, net als bollen en pootgoed, zorgvuldig geplaatst in de bewerkte grond, goed beschermd tegen de barre winter. Als we niet willen dat vrijheid verdwijnt, moeten we voor haar zorgen. Maar tussen nu en het voorjaar is het winter en is het oorlog. En waar de oorlog zich heftiger laat voelen dan de winter, zal een dooiperiode geen gevolg zijn van de stralen van de zon. We weten niet wat er het eerst zal zijn: vrede of voorjaar. We weten alleen dat het voorjaar echt komt, zelfs op plaatsen waar alles is platgebrand. Oorlog zet alleen het leven stil, maar oorlog kan de tijd niet stilzetten.’

Het voorjaar komt, het komt echt – een geruststelling, maar zeker ook een oproep.

BELIJDENIS

- V. Geloven in een betere wereld, een menswaardig bestaan.
Geloven in liefde voor wie dan ook,
geloven in recht en vrede in godsnaam.
- A. Geloven in grote verhalen en idealen,
zelf het nodige doen
om het kwaad te bestrijden
en te helpen waar de nood het hoogst is.
- V. Geloven in onze eigen kracht,
meer nog geloven in elkaar –
een hechte gemeenschap,
waar we steun en bemoediging vinden.
- A. Geloven dat dit alles haalbaar en zinvol is
dat er zegen op ons werk zal rusten,
in het vertrouwen dat we gedragen worden
door God, die hart en ziel is van ons bestaan.

ORGELSPEL

Collecte
Brood en beker

GEDACHTENIS

G. *Voor mensen die naamloos
kwetsbaar en weerloos
door het leven gaan:
ontwaakt hier nieuw leven,
wordt kracht gegeven –
wij krijgen een naam.*

V. In het vluchtige moment
de Eeuwige zien,
in de tijd die vliegt de Oneindige.
In de lach
de blijde hoop beleven,
in het leed een hand
die vasthoudt voelen.
Ondanks alles blijven vertrouwen;
door alles heen in voltooiing geloven.

G. *Voor mensen die roepend,
tastend en zoekend
door het leven gaan:
verschijnt hier een teken,
brood om te breken –
wij kunnen bestaan.*

V. In het brood dat we breken
het leven zien dat wij delen
tot ons gebroken bestaan
zal zijn geheeld.

Bid voor die ziek zijn,
en wie tobt nergens mee?
Bid voor die zorgen en waken,
en op wie wordt geen beroep gedaan?
Bid voor die zijn gestorven,
en wie heeft niemand te betreuren?

In eerbiedige gedachtenis noemen wij
Jos Schoenmakers (2009), Kees Verhoeven uit
Haaren (2017) en Ger Stevens-Hullegie (2022),
alle drie rond hun verjaardag.
Dat zij nu geborgen zijn
bij het lichtste Licht.
Gedenk die, waar ter wereld ook,
omkomen door honger en geweld.

G. *Voor mensen die hopen
wankel gelovend
door het leven gaan:*

*ontwaakt hier nieuw leven,
wordt kracht gegeven –
wij worden verstaan.*

GEBED AAN TAFEL

V. Wij noemen uw naam, God – Ik zal er zijn,
wij zegenen U, dit uur
deze dag die Gij ons geeft.
Wij bidden U, verdoofd of gelaten,
vervreemd of opstandig,
vol geloof en ongeloof tegelijk.

Gij zijt een God van levenden,
Gij hebt u niet geschaamd
om onze God te zijn,
eeuwig en trouw, op leven en dood,
in goede en kwade dagen.

G. *Keer U om naar ons toe,
keer ons toe naar elkaar.*

V. Dat bidden wij u omwille van Jezus
die door U geroepen en gezonden is
om ons voor te gaan naar U,
die, mens geworden en beproefd,
in lief en leed aan U heeft vastgehouden,
die alles heeft volbracht,
ons leven, onze dood,
die zich met hart en ziel
aan deze wereld heeft gegeven.

G. *Keer U om naar ons toe,
keer ons toe naar elkaar.*

V. Die, ten teken van zijn gezindheid,
brood heeft genomen en gebroken
en heeft gezegd:
'Dit is mijn lichaam, neem en eet.'
Die ook de beker heeft genomen
en gezegd heeft: 'Neem en drink,
vergeving van uw zonden.'

Die, tot op het kruis,
aan U heeft vastgehouden,
die in zijn doodsnood U geroepen heeft –
'God mijn God,
waarom hebt U mij verlaten?'
Die door U gehoord is en gezien –

'Vader, in uw handen
beveel ik mij geest.'

G. *Keer U om naar ons toe.
keer ons toe naar elkaar.*

V. Geef ons de adem en de kracht
die was in hem:
dat wij vol hoop en vastberaden
verder gaan op de weg van het leven
en elkaar vasthouden, en ervoor waken
dat geen mens verloren loopt.

Dat wij, in hem, U mogen vinden,
dat wij U mogen zien en met U spreken,
zoals een mens spreekt met een mens.

Laten wij nu zingend bidden,
zoals Jezus bad.

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader,
die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw rijk kome.
Uw wil geschiede op aarde
zoals in de hemel,
geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schuld
zoals ook wij aan anderen
hun schuld vergeven,
en leid ons niet in bekoring
maar verlos ons van het kwade.*

Amen.

UITNODIGING

Eet en drink van brood en wijn,
leef in liefde met elkaar:
opdat in onze daden waar wordt
dat leven delen en te delen is.

COMMUNIE

Orgelspel

LIED

*The Lord's my shepherd, De Heer is mijn herder,
I'll not want. ik kom niets tekort
He makes me down to lie Hij laat me neerliggen
in pastures green. in groene weiden.
He leadeth me Hij brengt mij
thy quiet waters by. naar rustige wateren.*

*Goodness and mercy Genadige goedheid
all my life valt mij mijn leven
shall surely follow me lang ten deel
and in God's house en bij God zal
for evermore voor altijd
my dwelling-place mijn onderkomen
shall be. zijn.*

GEBEDEN EN LIED

V. Laat je niet in slaap sussen
wanneer je kunt zeggen
wat je denkt,
wanneer je kunt rusten
wanneer je wil.
Laat je niet in slaap sussen
omdat je vrij bent –

bid en hoop: dat het lente wordt.

G. *Zachte krachten winnen
winnen aan het eind
en liefde heeft het laatste woord,
het zingt in mensen diep van binnen.*

V. Laat je niet opjagen
wanneer je ziet dat mensen
niet omzien naar elkaar,
niet willen wachten
op wie meer tijd nodig heeft.
Laat je niet opjagen
en blijf bij jezelf –

bid en zing: dat het lente wordt.

G. *Zachte krachten winnen
winnen aan het eind.
en liefde heeft het laatste woord,
het zingt in mensen diep van binnen.*

V. Laat je niet ontmoedigen
wanneer anderen zich afsluiten
voor wat dichtbij gebeurt,
hun schouders ophalen
voor wat wereldwijd gebeurt.
Laat je niet ontmoedigen
als gisteren niet lukte
waarop je hoopte –

bid en lééf: dat het lente wordt.

G. *Zachte krachten winnen
winnen aan het eind
en liefde heeft het laatste woord,
het zingt in mensen diep van binnen.*

ZEGENWENS

V. Mag ik u nu uitnodigen
te gaan staan voor de Zegenwens.

*De Levende zegene en behoede u.
De Levende doe zijn aangezicht
over u lichten, en zij u genadig.
De Levende verheffe
zijn aangezicht over u,
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.
Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

V. Wees gezegend
en wees een zegen voor elkaar,
in de naam van de Vader,
de Zoon en de heilige Geest.

A. Amen.

ORGELSPEL

TEKST DIE TE DENKEN GEEFT

In 2003 vormden de volgende woorden
van Vaclav Havel het welkomstwoord in de viering
van de vierde zondag van de veertigdagentijd.

*‘Culturele conflicten nemen toe en
zijn gevaarlijker dan ooit.
Politici zoeken naar de sleutel
om te overleven.*

*Voor velen is dit enkel mogelijk
met technische middelen.
Die zijn inderdaad noodzakelijk,
maar ook gedoemd te mislukken
als ze niet ontstaan vanuit iets diepers,
vanuit algemeen aanvaarde waarden:
respect voor de unieke mens,
zijn vrijheden en rechten.*

*Maar wij moeten
verder en dieper tasten.
De wereld heeft de Schepper
uit het zicht verloren en teruggedrongen
naar de sfeer van privacy en vrije tijd.
Een hogere autoriteit dan de mens zelf
stond de menselijke aspiraties in de weg.’*

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door Marcel Zagers in samenspraak met de Liturgische Werkgroep van Open Kerk Helvoirt.

Lectoren: Paul Arts en Wilma Weren.

Overweging: Marcel Zagers. (*De tekst van Andrej Koerkov overgenomen uit Trouw, Tijdgeest van 25 januari 2025*)

Koor onder leiding van Marcel Zagers.

Organist: Ruud Verbunt.

LIEDKEUZE

A 69 Aan wat op aarde leeft,
Huub Oosterhuis / Jan Vermulst.

K 103a Dona nobis pacem,
Iowa Community.

A 278 Lied van barmhartigheid,
Cees Remmers / English hymn.

A 41 Voor mensen die naamloos,
Henk Jongerius / Jan Raas.

A 287b Keer U om naar ons toe,
Huub Oosterhuis / Antoine Oomen.

A 76 Onze Vader,
Rimsky Korsakov.

A 182 The Lord's my shepherd,
David Grant / W. Baird Ross.

A 178 Mensen zacht geboren, couplet 3,
Marcel Zagers / Willem Vogel.

A 280 Zegenbede,
Numeri 6:24-27 / Gert Bremer.

AFBEELDING

Grupos de Jesús (Lucas 13:1-9)

INTENTIES

Wij spreken in elke viering intenties uit voor overledenen. Namen hiervoor kunt u doorgeven aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u ook andere intenties doorgeven.